

Igor Levit —*Preludis i fugues* de Xostakóvitx

Palau Piano

Dijous, 21 d'octubre de 2021 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Igor Levit, piano

I

Dmitri Xostakóvitx (1906-1975)

24 Preludis i fugues, op. 87

Núm. 1 en Do major

Preludi: Moderato

Fuga: Moderato

Núm. 2 en La menor

Preludi: Allegro

Fuga: Allegretto

Núm. 3 en Sol major

Preludi: Moderato non troppo

Fuga: Allegro molto

Núm. 4 en Mi menor

Preludi: Andante

Fuga: Adagio

Núm. 5 en Re major

Preludi: Allegretto

Fuga: Allegretto

Núm. 6 en Si bemoll menor

Preludi: Allegretto

Fuga: Moderato

Núm. 7 en La major

Preludi: Allegro poco moderato
Fuga: Allegretto

Núm. 8 en Fa bemoll menor

Preludi: Alegretto
Fuga: Andante

Núm. 9 en Mi major

Preludi: Moderato non troppo
Fuga: Allegro

Núm. 10 en Do sostingut menor

Preludi: Allegro
Fuga: Moderato

Núm. 11 en Si bemoll major

Preludi: Allegro
Fuga: Allegro

Núm. 12 en Sol sostingut menor

Preludi: Andante
Fuga: Allegro

II

Dmitri Xostakóvitx

Núm. 13 en Fa sostingut major

Preludi: Moderato con moto
Fuga: Adagio

Núm. 14 en Mi bemoll menor

Preludi: Agadio
Fuga: Allegro non troppo

Núm. 15 en Re bemoll major

Preludi: Allegretto
Fuga: Allegro Molto

Núm. 16 en Si bemoll menor

Preludi: Andante
Fuga: Adagio

Núm. 17 en La bemoll major

Preludi: Allegretto
Fuga: Allegretto

Núm. 18 en Fa menor

Preludi: Moderato
Fuga: Moderato con moto

Núm. 19 en Mi bemoll major

Preludi: Allegretto
Fuga: Moderato con moto

Núm. 20 en Do menor

Preludi: Adagio
Fuga: Moderato

Núm. 21 en Si bemoll major

Preludi: Allegro
Fuga: Allegro non troppo

Núm. 22 en Sol menor

Preludi: Moderato non troppo
Fuga: Moderato

Núm. 23 en Fa major

Preludi: Adagio
Fuga: Moderato con moto

Núm. 24 en Re menor

Preludi: Andante
Fuga: Moderato

Durada aproximada del concert: primera part 64 minuts | pausa
15 minuts | segona part 82 minuts

#nousreferents

Poema

LA LLEI DE RESISTÈNCIA

**No ens hi posem tristos,
Batallem, batallem i batallem.**

**JOAN SALES A MERCÈ RODOREDA
Barcelona, 21 de juliol de 1963**

Perquè serem més alts,
en aquests temps tan baixos.
Farem de resistir
un art. I artesanía.
Resistir és el que ens cal.
No com una obediència,
sinó com una forma
de vida. Resistir.
Sí, Contra la injustícia,
que no tolerarem
perquè no és tolerable,
ni aquí ni enlloc ni en cap
altre àmbit de certesa.
Resistirem moltíssim,
tant, tant que espantarem.
I la por no tindrà
domini. Resistir.
Obeïrem els mestres,
honorarem els clàssics,
beneïrem els pares,
els avis, els besavis
i tots els que lluitaren
perquè ara resistim.
Resistiu, bones gents.
Batalleu, batalleu.
Com ells i com tants altres.
Vindran més temps obscurs,
però serem més clars.

Jaume C. Pons Alorda
Riu, bèstia (2021)

Comentari

La visita de Dmitri Xostakóvitx a Leipzig l'any 1950 va ser decisiva per a la composició posterior dels *24 Preludis i fugues, op. 87*. No només va participar com a jurat d'un concurs centrat en l'obra de Johann Sebastian Bach en ocasió del bicentenari de la seva mort, en qualitat d'ambaixador de la Unió Soviètica, sinó que va rebre un fort impacte en escoltar la interpretació que la seva compatriota Tatiana Nikolàieva va fer d'una selecció de peces per a teclat del Kantor, bàsicament extretes d'*El clavecí ben temperat*. Una trobada que l'hivern d'aquell mateix any el va animar a la composició de preludis i fugues emprant les 24 tonalitats disponibles, inspirat pel rigor formal de Bach fins i tot a risc de ser reprès per les autoritats del seu país (de manera poc concreta, el 1948 havien emès una campanya en contra del “formalisme” en la música, perquè no glorificava suficientment la realitat soviètica). De fet, a la presentació pública d'algunes de les peces resultants, a l'Auditori Glinka de Leningrad, el 18 de novembre de 1951, es va mostrar poc relaxat davant la perceptible impaciència del públic, i insatisfet conseqüentment per la seva reacció.

El cicle de Xostakóvitx s'inspira en el mètode compositiu de Bach pel que fa a la presentació d'un tema en el preludi, generalment intricat però fins a cert punt *cantabile*, i assoleix unes cotes esplèndides en el vol del contrapunt de les fugues, mitjançant un llenguatge musical que exigeix de l'interpret una concentració monacal i, alhora, una tremenda llibertat de moviments. Encara que l'ordenació de les peces no avança segons l'escala cromàtica, com sí que succeeix en l'opus de Bach, és evident que Xostakóvitx s'hi emmiralla per concebre-les. Una sèrie que el públic va poder descobrir com a cicle complet en les dues sessions del 23 i 28 de desembre de 1952, amb la interpretació de la mateixa jove que dos anys abans li havia despertat la idea. Tatiana Nikolàieva –del pianisme de la qual encara pot gaudir-se en gravacions audiovisuals– havia afirmat que es tracta d'una música “*de gran profunditat, de mestratge i grandesa insuperables. Són 24 obres mestres, cadascuna amb el seu propi món intern... L'amplitud d'imatges i caracteritzacions és molt gran: de la tragèdia a l'humor, de l'alegria al grotesc*”.

Certament, el maratonjà desplegament d'aquest fresc que recorre tot l'espectre dels estats d'ànim a partir d'una inacabable sèrie de recursos tècnics i ritmes canviants no sol ser mostrat en directe, en una sessió. El mateix Xostakóvitx mai no ho va fer (tot i que sí que enregistrà la sèrie completa) i alguns dels seus compatriotes més egregis, com Emil Gilels o Sviatoslav Richter, acostumaven a incloure només grups de tres o quatre preludis i fugues en els seus recitals. Peces que per la seva riquesa polifònica també han suscitat la transposició per a diversos instruments, i que mostren la pau de l'esperit bachià però també gestos nerviosos, tot alternant espontaneïtat i atmosferes carregades, l'expressió a penes romàntica d'un desig impossible de satisfer. Des de l'inici, amb el primer preludi en do major –una sarabanda d'aires majestuosos amb un triple compàs lent i el seu característic patró rítmic– al vint-i-quatrè, en Re menor –que delinea una mena d'espai íntim, sever però segur– es desenvolupa un elenc de gemmes amb fulgors d'intensitat contrastada. Com en el cas de Bach, semblaria que han existit sempre a l'espera de ser interioritzades per a algun tipus de fructificació espiritual.

Jacobo Zabalo, *doctor en humanitats*

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia

Biografia

Igor Levit, piano

© FeliXbroede_Sony Classical

Les seves actuacions, producte d'una ment atenta i crítica, assolixen categoria de veritable esdeveniment social. El «New York Times» el descriu com un dels “*artistes més importants de la seva generació*”. Igor Levit va ser guardonat amb el Recording Artist of the Year 2020 de «Musical America» i Gilmore Artist 2018. Així mateix, el novembre passat va ser nominat als Grammy en la categoria de solista instrumental de música clàssica.

Com a recitalista, actua habitualment a les sales de concerts i als festivals més reconeguts del món. És solista habitual amb les principals orquestres, com la Berliner Philharmoniker, Cleveland Orchestra, Gewandhausorchester de Leipzig, Royal Concertgebouw Orchestra i Wiener Philharmoniker. La seva agenda inclou concerts a Boston, Chicago, Los Angeles, Nova York, Amsterdam, Berlín, Londres, Madrid, París, Viena i Tòquio. El 2022 Levit estrenarà mundialment un *Concert per a piano* que li ha estat dedicat per William Bolcom i una peça solista del pianista de jazz Fred Hersch. El Festival de Lucerna ha anunciat una col·laboració pluriennal amb Igor Levit com a responsable d'un nou festival de piano a partir del 2023.

Artista en exclusiva de Sony Classical, el seu primer enregistrament de les 32 *Sonates* de Beethoven el 2019 va ser plenament aclamat, i li va valer ser guardonat com a Artista de l'Any de «Gramophone», i rebre l'Opus Klassik la tardor del 2020. Va publicar l'àlbum següent, *Encounter*, el setembre del 2020. Enregistrat durant el confinament, és profundament personal, caracteritzat per un desig de trobada i convivència comunitària. Inclou arranjaments poc interpretats de Bach i Brahms de Ferruccio Busoni i Max Reger, com també l'últim treball per a piano de Morton Feldman, *Palais de Mari*. El proper llançament d'IgorLevit és un CD doble amb els 24 *Preludis i fugues, op. 87* de Xostakóvitx i *Passacaglia on DSCH* de Ronald Stevenson. El disseny d'aquest àlbum és una creació especial de l'artista i dissenyador gràfic de renom internacional Christoph Niemann, que treballa habitualment per al «New Yorker» i «New York Times».

Nascut a Nijni Nóvgorod (Rússia), la seva família es va traslladar a Alemanya quan tenia vuit anys. Va completar els estudis de piano a Hannover amb la puntuació més alta de la història del centre. Entre els professors tenia Karl-Heinz Kämmerling, Matti Raekallio, Bernd Goetzke, Lajos Rovatkay i Hans Leygraf. Igor Levit va ser el participant més jove del Concurs Internacional Arthur Rubinstein el 2005 a Tel Aviv, on va guanyar la medalla de plata, el premi especial de música de cambra, el premi del públic i el premi especial a la millor interpretació de peces contemporànies. La primavera del 2019 va ser nomenat professor de piano a la Universitat de Música, Teatre i Mitjans de Comunicació de Hannover.

Pel seu compromís polític, també ha estat guardonat amb el V Premi Internacional Beethoven (2019), seguit de la concessió de l'Estàtua B del Comitè Internacional d'Auschwitz el gener del 2020. Els seus 53 concerts en directe per Twitter durant el confinament la primavera del 2020 van aconseguir una audiència mundial, tot oferint un sentiment de comunitat i d'esperança en un moment d'aïllament i desesperació. L'octubre del 2020 va ser distingit amb l'Orde al Mèrit de la República Federal d'Alemanya. I la primavera del 2021, l'editorial Hanser va publicar, en companyia de Florian Zinnecker, el seu primer llibre, *House concert*. A Berlín, on està establert, toca un Steinway D Grand Piano donat amablement pels Trustees of Independent Opera de Sadler's Wells.

Palau de la Música Catalana Temporada 2021–2022

Més informació i venda d'entrades,
abonaments de cicle i abonaments
a la carta a www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Celebrem la vida!

Dimecres, 03.11.21

Rudolf Buchbinder, piano
—Projecte *Diabelli* 2020

Dimarts, 30.11.21

Kavakos, Simfònica de la Ràdio
de Berlín & Jurowski
—*Concert per a violí* de Brahms

Divendres, 03.12.21

Daidsen, Filharmònica
de Bergen & Gardner
—*Quatre últimes cançons*
de Strauss

Dimecres, 02.02.22

Evgeni Koroliov, piano
—*El clave ben temperat* de Bach

Dimarts, 15.02.22

Pires, Simfònica Gulbenkian
& Shimono
—*Concert per a piano núm. 2*
de Chopin

Dijous, 24.03.22

Faust, Les Siècles & Roth
—*La consagració de la primavera*
de Stravinsky

Dilluns, 09.05.22 | Dimarts, 10.05.22

Simfònica de la Ràdio Sueca
& Harding
—*Integral de Simfonies*
de Brahms

També et pot interessar ...

Petit Palau Cambra

Dilluns, 25.10.21 – 20 h

Petit Palau

Anna Urpina, violí

Eva del Campo, clavecí

Alberto Rosado, piano

Obres de Biber, Händel, Manalt, Corelli, Webern, Messiaen, Guix i
Pärt

Preu: 15 euros

Petit Palau Cambra

Dimarts, 02.11.21 - 20 h

Petit Palau

Cosmos Quartet

Helena Satué, violí I

Bernat Prat, violí II

Lara Fernández, viola

Oriol Prat, violoncel

A. Webern: *Quartet 1905*

M. Ravel: *Quartet en Fa major*

J. Brahms: *Quartet en Do menor, op. 51 núm. 1*

Preu: 15 euros

An abstract painting featuring vibrant, wavy lines in shades of blue, orange, and white, creating a sense of movement and depth. The background is a deep, solid blue.

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

